

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **J. Z.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, Národní třída 16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 11. 2019, čj. 10.01-000005/19-008, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 12. 2020, čj. 8 A 161/2019 - 60,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovaná **j e p o v i n n a** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 101 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal v prosinci 2018 žádost o určení advokáta k poskytnutí právní služby – zastupování v řízení před Ústavním soudem (§ 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii). Česká advokátní komora mu advokáta neurčila, její rozhodnutí však zrušil Městský soud v Praze. Podruhé rozhodovala komora o žádosti v listopadu 2019, advokáta však žalobci opět neurčila. Městský soud zrušil i toto její rozhodnutí.

[2] Komora podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Má za to, že rozsudek je nepřezkoumatelný a že v něm soud zaujal nesprávný právní názor. Žalobce s kasační stížností nesouhlasí, postup komory je podle něj vadný a její rozhodnutí bylo právem zrušeno.

[3] Kasační stížnost není důvodná.

[4] Žadatel, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují a který není zastoupen jiným advokátem, má právo, aby mu komora na žádost určila advokáta k poskytnutí právní služby. K žádosti musejí být přiloženy doklady o výši žadatelova příjmu za období šesti kalendářních měsíců předcházejících podání žádosti, jakož i doklady o jeho majetkových poměrech. Žádost se podává na formuláři, jehož vzor stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou (§ 18c odst. 1, 2 a 4 zákona o advokacii).

[5] Žalobce s žádostí napodruhé neuspěl proto, že uvedl ve formuláři k žádosti o právní službu (v části *G. Dluhy*) jen dluh vůči společnosti Raiffeisenbank ve výši 103 000 Kč s měsíční splátkou 1 586 Kč. V přiloženém mzdovém listu však jeho zaměstnavatel uvedl, že mu ve druhé půli roku 2018 strhával měsíčně částku mezi 14 a 22 tisíce Kč; o těchto závazcích se žalobce ve formuláři nezminil. Krom toho žalobce neuvedl, že je živnostníkem, a nijak nedoložil své příjmy z podnikání.

[6] Městský soud považoval přístup komory za formalistický, protože žalobcovy závazky jsou z předložených listin jasné. V části formuláře *G. Dluhy* uvedl žalobce jen ty dluhy, které mu nejsou exekučně strhávány. Současně prohlásil, že nemá vůči nikomu vyživovací povinnost, takže je jasné, že kolonka *Exekuce, výživné* v mzdovém listu se týká právě jen exekučně srážených částek. Pokud žalobce nedosahoval v rozhodném období žádných příjmů z podnikání, nebyl povinen se zmiňovat o tom, že má živnostenské oprávnění.

[7] Komora v kasační stížnosti zdůraznila, že žadatel o právní službu nemá na výběr, jaké dluhy v části *G. Dluhy* uvede: má uvést všechny. Dále komora uvažovala nad tím, proč žalobce v tabulce počtu vyživovaných osob neuvedl „nemám“; zda je částka 103 000 Kč celým dluhem, nebo jeho zůstatkem ke dni podání žádosti; konkrétně který 17. prosinec měl žalobce na mysli, když v kolonce o splatnosti dluhu uvedl „17. 12.“; a co plyne z toho, že ve mzdovém listu není měsíční splátka tohoto dluhu ve výši 1 586 Kč uvedena. Krom toho komora zdůraznila, že žalobce pro účely žádosti nesprávně snížil svůj čistý příjem ze závislé činnosti nejen o exekvovanou částku, ale také o náklady na bydlení.

[8] NSS v tomto bodě souhlasí s městským soudem.

[9] Napadený rozsudek netvrdí, že žadatel o právní službu může označit jen některé dluhy (a jiné zamlčet), ale prosazuje přístup, podle něž by komora měla posuzovat žádost jako celek. To pokládá NSS za rozumné – tím spíš, že v řízení o žádosti o určení advokáta není komora povinna vyzývat žadatele k odstranění případných vad žádosti (§ 37 odst. 3 správního řádu, který takovou povinnost stanoví, se totiž v tomto řízení neužije, viz § 55a odst. 1 zákona o advokacii). Žalobce sice mohl postupovat formálně dokonaleji, i tak však vyplněný formulář umožňuje učinit si dobrou představu o jeho dluzech (ten v části *G. Dluhy* je dobrovolně spláceným dluhem, ten, který plyne ze mzdového listu, je dluhem exekvovaným).

[10] Další úvahy, jimž se komora věnovala v kasační stížnosti, jsou nové a ani se nepřekrývají s argumenty, jimiž komora zdůvodnila neurčení advokáta, ani příliš

pokračování

nesouvisí s důvody, na nichž svůj rozsudek založil městský soud. Výjimkou je tu tvrzení, podle níž nelze ze mzdového listu jednoznačně dovodit, zda srážená částka je částkou dobrovolnou, nebo exekvovanou: ve mzdovém listu totiž není vyznačena samostatná srážka částky 1 586 Kč. Není proto zřejmé, zda jde o dluh vůči společnosti Raiffeisenbank, nebo vůči jinému věřiteli.

[11] NSS i zde považuje za logické závěry městského soudu, podle nějž žalobce ve formuláři rozlišil mezi exekvovanou částkou, která plyne ze mzdového listu, a dobrovolně splácenou částkou, která je uvedena v části *G. Dluhy*. Ostatně u exekvované částky by nedávalo smysl uvádět splatnost, což žalobce právě u dluhu vůči Raiffeisenbank uvedl.

[12] Komora v kasační stížnosti dále namítla, že žalobce ve formuláři v bodě *IV.B Příjmy ze samostatné činnosti* uvedl „nemá“, a nikoli „nemám“. Tato formulace je podle komory vyhybavá a nepřispívá k věrohodnosti žalobcových tvrzení. Komora také podrobila kritice způsob, jakým městský soud ve své argumentaci používá slovo „instrukce“ (bližší pokyny k vyplnění formuláře, které jsou v něm uvedeny v kurzivě). Městský soud si podle ní dostatečně neuvědomil, že komora není autorkou formuláře, ale že jej svou vyhláškou vydává Ministerstvo spravedlnosti a komora do něj nemůže ani nijak zasahovat.

[13] Ani v této námitce nedal NSS komoře za pravdu.

[14] Vyplňování formulářů či formulování žalobních tvrzení ve třetí osobě (namísto osoby první) je běžné a o věrohodnosti zde obsažených tvrzení to nic nevypovídá. Městský soud si podle NSS byl vědom toho, že formulář je přílohou vyhlášky Ministerstva spravedlnosti. Jeho poznámka, podle níž měla komora formulář „jinak koncipovat“, mířil spíše k tomu, že komora se nejspíš podílela na podobě formuláře předtím, než jej ministerstvo učinilo součástí své vyhlášky.

[15] Tak jako tak jde ale jen o okrajovou poznámku. Městský soud především sdělil (a v tom má pravdu), že formulář vybízí žadatele, aby sdělil příjmy, jichž dosáhl – nikoli aby sdělil, že sice má živnostenské oprávnění, ale v rozhodném období žádných příjmů nedosáhl. Pokud tedy žalobce žádných příjmů nedosáhl, je v pořádku, pokud do této části nevyplnil nic kromě slova „nemá“.

[16] V pasáži o slovu „instrukce“ se komora jen s městským soudem přetahuje o slova. Rozsudek jistě není nepřezkoumatelný (jak komora tvrdí) jen proto, že městský soud použil slovo, které formulář žádosti přímo neobsahuje. NSS pochopil, co městský soud tímto slovem mínil, a komora to pochopila též, jak je zřejmé z navazující části její kasační stížnosti. Zmínka o nepřezkoumatelnosti tu proto není namístě.

[17] Komora se svými námitkami neuspěla, NSS proto kasační stížnost zamítl.

[18] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. Komora nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobce v řízení uspěl, a komora je tak povinna nahradit mu vzniklé náklady. Žalobce žádal náklady řízení v paušální výši, zřejmě tedy podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu,

na ty však v řízení před správním soudem nemá právo (rozsudek ze dne 25. 8. 2015, čj. 6 As 135/2015 - 79, č. 3344/2016 Sb. NSS). Soud mu proto přiznal jen prokázané náklady za poštovné ve výši (47 + 54=) 101 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu

